

for jeg vil stemme for og anbefale Venstres Ændringsforslag under Nr. 29.

Ved det Lovforslag, her foreligger, gaar man til en Lønforhøjelse til Folkeskolens Lærere, der er i høj Grad paakrævet, og som sikkert vil blive modtaget med Glæde af Lærerne. Jeg tvivler ikke om, at Folkeskolens Lærere ogsaa vil sætte Pris paa, at deres Kolleger i den frie Skole samtidig faar deres Lønforhold ordnet ved et Tilskud fra Staten. Der er i Udvalget talt mange Ord om, at det var et nyt Princip, Venstre vilde indføre, og at det vilde sinke Sagen saa overordentlig, hvis vi medtog Ændringsforslaget om Tilskud til Friskolerne. Som paavist af Ordføreren for mit Parti (Søren Svendsen) medtog man ved Lønningsreformerne i 1899 og i 1908 et tilsvarende Tilskud til Friskolen paa selve Lønningsloven, idet det blev vedtaget, at der skulde gives tilnærmedesvis det samme Beløb pr. Barn i Friskolen, som der blev givet pr. Barn i den offentlige Skole. I 1908 stod Venstre og det daværende Højreparti sammen om Ændringsforslaget vedrørende Friskolerne. I Dag i Betænkningen staar Venstre og Højres Arvtager, det konservative Folkeparti, fremdeles enige om, at der maa noget med paa Lønningsloven ogsaa til Friskolerne, men der er ikke Enighed om, hvor meget det skal være. Men den Del af Venstre, som nu hedder det radikale Venstre og er Regeringsparti, støtter ikke længere Venstre, har ikke længere den samme Anskuelse. De er nu gaaet over til den modsatte Anskuelse, den, som Socialdemokratiet kæmpede for den Gang, nemlig at Tilskuddet til Friskolen ikke maa optages paa Lønningsloven. Jeg skal med Formandens Tilladelse oplæse et lille Stykke af Betænkningen fra 1908, som viser, hvordan man den Gang motiverede det. Det var altsaa ikke blot det nuværende Venstreparti, men ogsaa de Medlemmer af det radikale Parti, som den Gang var Medlemmer af Venstrepartiet, der stod bagved denne Udtalelse. Den lyder saaledes: „Endelig skal der i disse almindelige Bemærkninger omtales nogle Spørgsmaal, som har været paa Omtale i Udvalget, skønt de ikke berøres i Forslaget. Det første angaar en forøget Støtte fra Statens Side til Friskolen, den private Børneskole. Denne har jo siden 1899 nydt den Anerkendelse fra Statens Side, at den har modtaget et mindre Bidrag pr. Barn. Dette var oprindelig tænkt at burde være 6 Kr., men det voksende Børnetal har bragt Beløbet ned til mellem 3 og 4 Kr. Naar Staten nu skrider til en betydelig

Merudgift til den offentlige Skoles Lærere-lønninger, saa mener Flertallet, at det er fuldt forsvarligt og rimeligt, at Friskolens Støtte øges; thi ellers vilde dens Stilling blive meget vanskelig“. Og man fortsætter længere henne: „Det blev udtalt ved første Behandling, at Tilskuddet burde have en Størrelse, der omtrent svarede til Statens direkte Tilskud til den offentlige Folkeskoles Lærerlønninger“. Man vil se, at der den Gang var fuld Enighed om, at det maatte komme paa Lærerlønningsloven samtidig med Forbedringen af Forholdene for Lærerne i den offentlige Skole. Saa er der sagt: Ja, det var den Gang, men nu vil vi ikke være med; det er meget vanskeligt at fastsætte, hvor meget det skal være, og det vil sinke Forslagets Gang gennem Tingene. Jeg skal dertil sige, at vi ønsker selvfølgelig ikke at sinke Lærerlønningsloven, men det behøves heller ikke. Det radikale Mindretal skriver i sin Betænkning nogle Ord om, at „Arbejdet med de til Udvalgets Behandling henviste Lønningslove har i høj Grad beslaglagt Tid og vanskeliggjort en indgaaende Drøftelse af den mest hensigtsmæssige Ordning af Tilskudsspørgsmaalet“. Det forekommer mig, at det ikke er vanskeligt at blive staaende paa det tidligere Grundlag, der kan da ikke være noget nemmere end at blive staaende paa det Grundlag, man stod paa tidligere, og derfor kan det ikke sinke Forhandlingerne, hvis det høje Ting bliver staaende paa det tidligere Grundlag. Der er i Virkeligheden ingen som helst Tvivl om, hvad det er for et Beløb, Venstres Udvalgsmedlemmer ønsker, at der skal ydes som Tilskud til den frie Skole. Vi ønsker, at det skal være et Tilskud, som fuldt ud svarer til det, der ifølge det foreliggende Lovforslag skal ydes til Folkeskolen. Der kan ikke være Plads for nogen Fortolkning. Det er ganske klart og tydeligt, og det kan ikke være vanskeligt for Embedsmændene i Ministeriet at regne ud, hvor stort det Tilskud skal være. Det var naturligt, at man i 1908 var enig om dette Spørgsmaal, og det vilde ogsaa være naturligt, om man nu i 1919 kunde blive enig om dette Tilskud. Der er en Sammenhæng i Folkeskolen, baade mellem den offentlige Folkeskole og Friskolen, som ogsaa er en Folkeskole for den brede Befolkning, og den københavnske Folkeskole. Det forekommer mig, at de tre Ting hører sammen, og derfor er det rimeligt, at vi fra vor Side stiller Forslag om at tage dem alle med paa dette Lovforslag.